

COMPENSATIECOMMISSIE

Zaaknummer Compensatiecommissie 2015CC696
Zaaknummer Klachtencommissie 2014W1310

datum uitspraak 19/12/2016

De Compensatiecommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (hierna ook te noemen: de Compensatiecommissie) geeft op grond van de Compensatieregeling R.-K. Kerk Nederland, Compensatie na seksueel misbruik van minderjarigen (hierna ook te noemen: de Compensatieregeling), het volgende advies naar aanleiding van de aanvraag tot compensatie door:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: verzoekster,
bijgestaan door: mr. N.D. Geraads, advocaat te Eindhoven,

te voldoen door:

het Bisdom Roermond,
gevestigd te Roermond,
hierna te noemen: verweerder.

1. Verloop van de procedure

1.1 Als bijlage bij de brief van mr. Geraads d.d. 1 oktober 2016 is door de griffie van de Compensatiecommissie op 5 oktober 2015 het aanvraagformulier voor het verkrijgen van compensatie wegens vastgesteld seksueel misbruik van een minderjarige door een persoon verbonden aan een R.-K. instelling in Nederland ontvangen, tezamen met het advies van de Klachtencommissie d.d. 9 juni 2015 met zaaknummer 2014W1310, waarin het seksueel misbruik gegrond is verklaard. Ook is ter griffie ontvangen de brief van 17 juli 2015, waarin verweerder te kennen geeft de grondverklaring over te nemen. Het door verweerder ingevulde antwoordformulier is eveneens door de griffie ontvangen.

1.2 Bij brief van 19 februari 2016 heeft de voorzitter van de Compensatiecommissie op de voet van artikel 19 van de Compensatieregeling nadere vragen gesteld aan verzoekster aangaande de geleden vermogensschade. Namens verzoekster is de vermogensschade van verzoekster nader schriftelijk onderbouwd bij brief van 28 juli 2016. Verweerder heeft bij brief van 6 september 2016 gereageerd.

1.3 Door het indienen van het aanvraagformulier heeft verzoekster aangegeven akkoord te gaan met de Compensatieregeling. Ook verweerder heeft de Compensatieregeling aanvaard. Beide partijen hebben afschriften gekregen van alle genoemde stukken die deel uitmaken van het dossier waarover de Compensatiecommissie beschikt.

2. De vaststaande feiten

Voor de beoordeling van de aanvraag tot compensatie gaat de Compensatiecommissie uit van de feiten en omstandigheden, zoals deze door de Klachtencommissie in haar advies zijn vastgesteld en gegrond zijn bevonden. Kort weergegeven en nader beschreven in het advies van de Klachtencommissie gaat het in deze zaak om het navolgende seksueel misbruik.

Verzoekster is opgegroeid in een gezin met [aantal] kinderen. Het was een gelovig gezin. Verzoekster heeft wijlen [functie] [burgerlijke naam aangeklaagde] (hierna: [aangeklaagde]) leren kennen in de periode dat hij [functie] was in de [parochie] te [plaats]. Toen verzoekster ongeveer tien jaar oud was, mocht zij komen helpen in de kerk. Daarnaast was zij lid van het kerkkoor, waarvan [aangeklaagde] [functie] en [functie] was. [aangeklaagde] zorgde er vaak voor dat verzoekster alleen was met hem, zodat hij verzoekster seksueel kon misbruiken.

Het seksueel misbruik door [aangeklaagde] heeft gedurende een periode van ruim zes jaar (van [jaartal] tot ongeveer [jaartal]) ongeveer één tot twee keer per week plaatsgevonden.

Het misbruik werd in de loop der tijd opgebouwd en nam in de loop der jaren toe qua ernst. Het begon met verzoekster op schoot nemen waarbij [aangeklaagde] verzoekster kuste en betastte en zij de stijve penis van [aangeklaagde] kon voelen. Later moest verzoekster [aangeklaagde] bevredigen over zijn kleding of via een zij-naad in zijn toog, zodat zij de blote penis van [aangeklaagde] kon vastpakken. Voorts heeft [aangeklaagde] verzoekster betast aan haar billen en vagina en is hij met zijn vingers haar vagina en anus binnengedrongen. Dit laatste heeft hij ook eenmalig met zijn pijp gedaan. Voorts heeft hij met zijn penis tegen haar billen gedrukt, terwijl verzoekster gebukt stond. Verder heeft verzoekster eenmaal de penis van [aangeklaagde] in haar mond moeten nemen.

Tenslotte is illustrerend voor [aangeklaagde] het feit dat hij - nadat hij verzoekster had verteld dat haar ongeneeslijk zieke [familielid] in het ziekenhuis was overleden - naar haar slaapkamer ging en weer direct seksuele toenadering zocht, terwijl verzoekster zo verdrietig was over het verlies van haar [familielid].

[aangeklaagde] heeft verzoekster er altijd van doordrongen dat zij hier met niemand over moest praten. Zij heeft het destijds nooit tegen iemand verteld en haar herinneringen zo ver mogelijk weggestopt. Hij had verzoekster volledig in zijn greep. Het misbruik is gestopt toen [aangeklaagde] naar een andere parochie werd overgeplaatst. Verzoekster was bij aanvang van het misbruik tien jaar oud.

Verweerder heeft - zo blijkt uit het advies van de Klachtencommissie onder 3 - ten overstaan van de Klachtencommissie erkend dat men destijds binnen het Bisdom op de hoogte moet zijn geweest van het seksueel misbruik door [aangeklaagde] van minderjarigen. Verweerder wijst er op dat de overdracht door Bisschop [naam] aan zijn opvolger Bisschop [naam] in dit opzicht niet goed is gegaan, want rond [jaartal] was de situatie rondom [aangeklaagde] bekend en [aangeklaagde] zou in therapie gaan en er zou voor worden gezorgd dat [aangeklaagde] zich niet meer aan kinderen zou kunnen vergrijpen. Het Bisdom is hierin - zo is ter zitting erkend van de zijde van verweerder - ernstig tekort geschoten hetgeen een zeer kwalijke en niet te rechtvaardigen zaak is, aldus verweerder.

3. Het bewijs en de categorie-indeling

3.1 bewijs

Het bewijs van seksueel misbruik, van de aard daarvan en van de relevante bijkomende omstandigheden is door verzoekster geleverd door overlegging van het schriftelijke advies van de Klachtencommissie zoals vermeld onder 1.1, gegeven naar aanleiding van de klacht van verzoekster. In voornoemd advies is de klacht van verzoekster gegrond verklaard. Dit advies is voorzien van de schriftelijke beslissing van de kerkelijke gezagsdragers van de aangeklaagde tot overname van het advies.

3.2 categorie-indeling

Gelet op het jegens verzoekster gepleegde seksueel misbruik, zoals vermeld onder 2 en het geleverde bewijs daarvan zoals vermeld onder 3.1, oordeelt de Compensatiecommissie dat sprake is van 'uitzonderlijk seksueel misbruik', als bedoeld in de eerste zinsnede van artikel 5 sub 5 van de Compensatieregeling. De Compensatiecommissie komt tot dit oordeel gelet op de volgende en verzwarende omstandigheden:

- Het misbruik ving aan op de jonge leeftijd van tien jaar.
- Het misbruik heeft zeer lang voortgeduurd, te weten zo'n zes jaar lang van [jaartal] tot circa [jaartal].
- Het misbruik bestond uit betasting van intieme delen over en weer, gedwongen oraal seksuele handelingen, met vingers en een voorwerp bij haar binnendringen, kussen, aftrekken, aanrijden.
- Het misbruik heeft zeer regelmatig, te weten gemiddeld zo'n één tot twee keer per week, plaatsgevonden.
- Het misbruik ging gepaard met het afzonderen van verzoekster, het in zijn macht brengen van haar en het haar gebiedten om te zwijgen.
- Het misbruik heeft zelfs plaatsgevonden op het moment dat hij haar kwam vertellen dat haar [familielid] was overleden.

Ten overvloede merkt de Compensatiecommissie op dat hoewel hier sprake kan zijn van seksueel misbruik dat in meerdere categorieën zou kunnen vallen, voor de te adviseren uitkering volgens de toelichting op de Compensatieregeling alleen de hoogste categorie geldt (zie Toelichting op de Compensatieregeling, paragraaf De categorieën, 4^e alinea).

4. Bedrag financiële compensatie en kosten rechtsbijstand

algemeen

4.1 De Compensatieregeling kent, zoals de toelichting bij de Compensatieregeling het omschrijft, een tegemoetkoming naar billijkheid in de schade ontstaan door seksueel misbruik. In een aantal gevallen zal de compensatie de schade dekken, in een aantal gevallen zal dat niet zo zijn. De in deze regeling omschreven compensatie heeft het karakter van smartengeld ter erkenning van het jegens verzoekster gepleegde seksueel misbruik en ter genoegdoening van het geschokte rechtsgevoel. Het is bedoeld om een materiële vergoeding te bieden ter verzachting van het gedurende vele jaren ondergane psychisch leed, de pijn, het verdriet en de gederfde levensvreugde. Tevens is de vergoeding, zoals de toelichting op de regeling vermeldt, bestemd voor vergoeding van sommige uitgaven die gedaan zijn ten gevolge van het misbruik, afgezien van de vergoeding voor vermogensschade, als bedoeld in artikel 5 onder 5 van de Compensatieregeling.

standpunt verzoekster

4.2 In reactie op de brief van de voorzitter van de Compensatiecommissie waarin krachtens artikel 19 van de Compensatieregeling verzoekster in de gelegenheid is gesteld om haar vermogensschade veroorzaakt door het seksueel misbruik toe te lichten, heeft mr. Geraads bij brief van 28 juli 2015 (in aanvulling op haar eerdere brief van 1 oktober 2015) de gestelde vermogensschade nader toegelicht. De brieven laten zich als volgt samenvatten.

Verzoekster is door het ernstige en langdurige seksueel misbruik dat haar is aangedaan beschadigd geraakt in haar ontwikkeling. Het heeft er toe geleid dat zij zich niet heeft kunnen ontplooiën op intellectueel gebied en zodoende haar capaciteiten niet volledig heeft kunnen benutten. Dit heeft gevolgen gehad voor haar opleidingen en voor haar werkzame leven, waardoor de vermogensschade aanzienlijk is. Zij had graag de [middelbare schoolopleiding] willen afronden en vervolgens een Hbo-opleiding ([opleiding]) willen doen. Maar na twee jaar op de [middelbare schoolopleiding] is zij naar de [lager niveau middelbare schoolopleiding] gegaan. De [lager niveau middelbare schoolopleiding] heeft zij binnen de reguliere tijd afgerond (diploma behaald in [jaartal]) evenals de [opleiding] (diploma behaald in [jaartal]). Na het behalen van [opleiding] heeft zij het evenwel niet aangedurfd om een Hbo-opleiding te gaan volgen. Angst om te verhuizen naar een grote stad en gevoelens van onveiligheid hebben haar daarvan weerhouden, hetgeen in de kern is terug te voeren op het haar aangedaan seksueel misbruik en haar daardoor beschadigde vertrouwen in zichzelf en in anderen. Zij is gaan werken als [beroep]. Toen zij kinderen kreeg is zij in de avonduren als [beroep] gaan werken, want ze durfde de zorg voor haar kinderen niet aan anderen toe te vertrouwen. Als zij niet zou zijn misbruikt, zou zij wel de Hbo-opleiding hebben gedaan en zou wel (fulltime) als [beroep] zijn gaan werken. Thans heeft zij in haar leven genoeg moeten nemen met een aanzienlijk lager (en bovendien parttime) inkomen als [beroep]. De totale vermogensschade - begroot op €415.359,62 (netto) berekend vanaf [jaartal] tot [jaartal] - overschrijdt de maximaal te adviseren compensatie.

Voorts kampt verzoekster door het seksueel misbruik met zeer ernstige psychische en psychiatrische klachten. Zij heeft herinneringen aan het misbruik jarenlang trachten weg te drukken en kampt met forse klachten behorend bij een posttraumatisch stresssyndroom, waarvoor zij thans onder behandeling is. Zij heeft vrijwel altijd gezwegen over hetgeen [aangeklaagde] haar heeft aangedaan en het pas vrij recent met haar echtgenoot kunnen delen. Samenvattend wenst verzoekster in aanmerking te komen voor de maximaal te adviseren compensatie binnen categorie 5.

standpunt verweerder

4.3 Verweerder heeft bij brief van 6 september 2016 verklaard af te zien van het geven van een inhoudelijk oordeel over de door verzoekster gestelde vermogensschade en het causaal verband met het haar aangedaan seksueel misbruik.

overweging Compensatiecommissie

4.4 Nu naar het oordeel van de Compensatiecommissie in deze zaak sprake is van een geval van uitzonderlijk seksueel misbruik als bedoeld in categorie 5 geldt, aldus de toelichting, niet de voorwaarde, dat het causaal verband tussen het seksueel misbruik en de vermogensschade zonder gereede twijfel aanwezig dient te zijn. Gezien de bijzondere ernst van het bovengenoemde seksueel misbruik en gezien de bijkomende omstandigheden ligt in de visie van de Compensatiecommissie vermogensschade als gevolg van het misbruik in gevallen van 'uitzonderlijk seksueel misbruik' voor de hand. Wel dient ook in geval van uitzonderlijk seksueel misbruik de gestelde vermogensschade en het causaal verband met het seksueel misbruik in enige mate aannemelijk te zijn gemaakt.

4.5 Uit de door verzoekster overgelegde schooldiploma's blijkt haar opleiding zoals door verzoekster is gesteld. Zij heeft binnen de daarvoor staande periode haar [lager niveau middelbare schoolopleiding] en Mbo-opleiding afgerond en vervolgens in haar leven een aantal kleinere banen vervuld, maar zij heeft niet een Hbo-opleiding kunnen afronden en/of in een wat grotere (beter verdienende) baan werkzaam kunnen zijn. Uit de door [naam GZ-psycholoog] (GZ-psycholoog) overgelegde brief d.d. 25 maart 2016 blijkt dat verzoekster door haar huisarts is verwezen en sinds [datum] bij [naam GZ-psycholoog] onder behandeling is. [naam GZ-psycholoog] schrijft dat verzoekster fors getraumatiseerd is, dat zij de gebeurtenissen als heel bedreigend heeft ervaren en er nimmer over heeft kunnen spreken, hetgeen zij ook thans nog moeilijk kan. Pas in een laat stadium - geluxeed door berichtgeving in de media over seksueel misbruik binnen de kerk - heeft zij de moed kunnen vinden om een klacht in te dienen; vanaf toen namen haar klachten exponentieel toe. Zij had haar leven lang getracht om het misbruik te verdringen als strategie om door te kunnen gaan met leven, aldus nog steeds [naam GZ-psycholoog].

Hoe verzoeksters leven precies zou zijn verlopen in de hypothetische situatie dat zij niet zou zijn misbruikt, valt niet exact na te gaan. Wel is voor de Compensatiecommissie aannemelijk geworden dat het langdurig en ernstige seksueel misbruik dat haar is aangedaan in combinatie met het feit dat zij daar jarenlang over gezwegen heeft, haar gevoel van veiligheid en daarmee haar vermogen om zich in verdere scholing of werk te ontplooiën negatief moeten hebben beïnvloed. Het is aannemelijk dat zij daardoor vermogensschade in de vorm van inkomstenderving zal hebben geleden. De Compensatiecommissie baseert zich hiervoor op de ernst van het seksueel misbruik en de omstandigheden waaronder dit plaatsvond, in combinatie met de bevindingen van [naam GZ-psycholoog] zoals hierboven vermeld. Anderzijds constateert de Compensatiecommissie ook dat verzoekster ondanks het misbruik de [lager niveau middelbare schoolopleiding] heeft weten af te ronden en geen bewijs voor handen is dat verzoekster als gevolg van het seksueel misbruik geen [middelbare schoolopleiding]-opleiding heeft kunnen afronden of geen [beroep] heeft kunnen worden.

De Compensatiecommissie zal het bedrag ter vergoeding van geleden vermogensschade dan ook schattenderwijs bepalen.

4.6 Daarnaast kan verzoekster uiteraard aanspraak kan maken op een aanzienlijke vergoeding wegens geleden immateriële schade. Er is sprake geweest van langdurig en ernstig seksueel misbruik dat verzoekster frequent en jarenlang is aangedaan en dat als 'uitzonderlijk seksueel misbruik' heeft te gelden. Duidelijk is dat het seksueel misbruik van grote invloed is geweest op het welzijn en functioneren van verzoekster en dat dit ook zijn weerslag zal hebben gehad op haar directe naasten. De toekenning van compensatie is niet alleen bedoeld voor een min of meer objectief vast te stellen nadeel, maar ook ter verkrijging van genoegdoening en herstel van een geschokt rechtsgevoel. Daarbij betreft de Compensatiecommissie ook het feit dat verweerder destijds reeds bekend was met ander seksueel misbruik dat door [aangeklaagde] was gepleegd en dat het seksueel misbruik dat verzoekster door [aangeklaagde] is aangedaan, voorkomen had kunnen en moeten worden. Dit is een voor verzoekster psychisch verzwarende omstandigheid die de Compensatiecommissie meeweegt in de vaststelling van de hoogte van het smartengeld. De openhartigheid die verweerder heeft betoond door te erkennen dat het Bisdom op dit punt helaas tekort is geschoten, is overigens te waarderen.

4.7 Alle feiten en omstandigheden afwegend komt de Compensatiecommissie tot het oordeel dat betaling aan verzoekster van een bedrag van €75.000,- voor zowel materiële als immateriële schade geadviseerd dient te worden.

4.8 Verzoekster heeft een nota ter hoogte van €4.046,24 inclusief kantoorkosten en BTW overgelegd aan de Compensatiecommissie ter zake van kosten van rechtsbijstand gemaakt in het kader van het aanvragen van de financiële compensatie. De Compensatiecommissie is van

oordeel dat dit bedrag ter zake van de redelijke kosten rechtsbijstand integraal voor vergoeding in aanmerking komt.

5. Slotsom

5.1 De Compensatiecommissie heeft kennisgenomen van alle stukken in het onderhavige dossier en is op grond daarvan tot het oordeel gekomen dat de onderhavige aanvraag gelet op de bepalingen van de Compensatieregeling dient te worden ingedeeld in categorie 5 als 'uitzonderlijk seksueel misbruik' en dat de hierna te vermelden bedragen voor betaling in aanmerking dienen te komen.

5.2 Betaling van compensatie en kosten van rechtsbijstand geschiedt zonder dat van de verzoekster tot compensatie finale kwijting ter zake van schadevergoeding wegens seksueel misbruik wordt verlangd.

5.3 Deze beslissing van de Compensatiecommissie geldt als bindend advies voor verweerder en is noch voor verzoekster, noch voor verweerder vatbaar voor enige vorm van beroep bij de Compensatiecommissie.

6. Het advies

De Compensatiecommissie komt tot een indeling van de aanvraag van verzoekster in categorie 5 als 'uitzonderlijk seksueel misbruik' en adviseert verweerder binnen zes weken te rekenen vanaf de dag na deze uitspraak:

- een bedrag van €75.000,- te betalen aan verzoekster, alsmede
- aan de advocaat van verzoekster een bedrag van €4.046,24 te betalen ter zake van kosten van rechtsbijstand.

Deze beslissing is gewezen door de Compensatiecommissie in de samenstelling mr. B. H. (voorzitter), mr. D.J. van der K. en mr. K.H. F., bijgestaan door mr. E.B. S.-van C., griffier, op 19/12/2016 en is ondertekend door de voorzitter.

voorzitter